UCHWAŁA Nr V/28/2019
Rady Gminy Rzewnie
z dnia 15 stycznia 2019r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 .

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym(tekst jednolity Dz.U.z 2018 r. poz.994 ze zm.) art.4^1 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz.U. z 2018 r. poz. 2137)
uchwala się, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 , zgodnie z załącznikiem do Uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rzewnie.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą od 1 stycznia 2019r.

Przewodniczący
Rady Gminy Rzewnie
/-/Krzysztof Napiórkowski

Załącznik
do Uchwały Nr V/28/2019
Rady Gminy Rzewnie
z dnia 15 stycznia 2019r.

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na 2019 rok

WPROWADZENIE

Uzależnienie od spożywania alkoholu stanowi poważny problem społeczny. Istnieją istotne powiązania między nadużywaniem alkoholu, a problemami przemocy w rodzinie, ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Powiązania te są na tyle złożone, że rozwiązywanie ich wymaga wieloaspektowego spojrzenia na rodzinę i porozumienia wielu służb społecznych. Z tego też względu tworzony jest corocznie program profilaktyki mający na celu przeciwdziałanie alkoholizmowi i patologiom społecznym. **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok –** zwany dalej Programem – jest kontynuacją działań realizowanych przez Gminę Rzewnie w oparciu o Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (Dz.U z 2018 r., poz. 2137). W ramach programu prowadzi się szereg działań, ukierunkowanych na aktywne przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym oraz minimalizowanie tych, które już występują. Znaczny wzrost spożycia alkoholu wśród młodzieży i zdecydowane obniżenie wieku inicjacji alkoholowej, a także ogólne przyzwolenie społeczne na spożywanie alkoholu przez młodych ludzi powoduje, że coraz więcej miejsca w edukacji powinna zajmować z jednej strony profilaktyka alkoholowa, z drugiej zaś pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom. Problem alkoholizmu i profilaktyki powinien być sygnalizowany i rozwiązywany na szczeblu lokalnym i w lokalnej społeczności głównie z tego względu, że takie działania przynoszą najczęściej wymierne skutki.

Zgodnie z treścią ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi realizuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, a w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu, działalność wychowawczą i informacyjną, ograniczanie dostępności do alkoholu, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

ROZDZIAŁ 1.

Diagnoza problemów alkoholowych.

Wśród różnych problemów społecznych i zdrowotnych jakie występują w naszym kraju te związane z alkoholem zajmują szczególne miejsce i są jednymi z trudniejszych do rozwiązania. Wynika to przede wszystkim ze skali problemu jak również kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne i nie tylko budżet państwa, ale także samorządy gminne.
Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych z nią związanych. Skala problemów alkoholowych jest bardzo istotną miarą ogólnego stanu zdrowia społeczeństwa. Jak wynika z wielu badań, problemy te są umieszczane w czołówce zagrożeń cywilizacyjnych i społecznych naszych czasów.

Problemy alkoholowe są powszechnie postrzegane jako jeden z najważniejszych zagrożeń społecznych – obok problemu biedy, bezrobocia, problemu narkomanii, zaniedbywania rodzin i przestępczości.

Do najważniejszych problemów alkoholowych można zaliczyć:
- nadużywanie alkoholu przez dorosłych,
- uzależnienie od alkoholu,
- picie alkoholu przez młodzież,

Na terenie gminy Rzewnie sprzedaż napojów alkoholowych prowadzona jest w 12 punktach .Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku gminę Rzewnie zamieszkiwało 2 716 osób, tak więc na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada 226 osób.

Wskaźnikiem skali problemów alkoholowych na terenie Gminy Rzewnie jest zwiększająca się liczba interwencji Policji. Głównym powodem interwencji jest nadużywanie alkoholu przez jednego z dorosłych domowników w następstwie czego jest stosowanie przemocy wobec pozostałych domowników.

Kolejnym wskaźnikiem problemów związanych z nadużywaniem alkoholu przez mieszkańców gminy jest liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego, przyjętych do realizacji przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rzewniu .

Tabela nr 1. Liczba wniosków przyjętych do realizacji przez GKRPA

GKPiRPA	**2016**	**2017**	**2018**

Liczba wniosków	1	5	4

Tabela nr 2. Liczba wniosków do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego

GKPiRPA	**2016**	**2017**	**2018**
Liczba wniosków	1	0	0

Tabela nr 3. Liczba założonych Niebieskich Kart w latach 2016-2018 przez instytucje.

Instytucja zakładająca NK	**Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego**		
	2016	**2017**	**2018**
Policja	5	7	5
OPS	0	0	1
Oświata	0	0	0
Służba zdrowia	0	0	0
GKRPA	0	0	0
Razem	**5**	**7**	**6**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Rzewniu

Tabela nr 4. Liczba interwencji Policji na terenie gminy Rzewnie w latach 2016-2017.

Liczba interwencji Policji na terenie gminy Rzewnie w tym:	**2016**	**2017**
Interwencje domowe:	36	49
W tym dotyczące przemocy w rodzinie	5	7

Źródło: dane z KP Różan

ROZDZIAŁ II

Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej

Na terenie Gminy funkcjonują:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzewniu;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zespół Interdyscyplinarny w Rzewniu;
- Placówki oświatowe: Publiczna Szkoła Podstawowa ;

- Ośrodek Zdrowia;
- Gminna Biblioteka Publicznej

ROZDZIAŁ III

Założenia do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2019 r.

1.Cel główny

Celem głównym programu jest zmniejszenie niekorzystnego wpływu uzależnień na społeczność gminy poprzez prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym oraz różnych form promocji zdrowego stylu życia.

Ujęte w Programie zadania do realizacji wyznaczają ramy profilaktyki, promują zdrowy styl życia bez alkoholu. Określają działania w zakresie terapii osób uzależnionych i ich rodzin. Program na rok 2019 jest w dużej mierze kontynuacją sprawdzonych i społecznie uzasadnionych zadań realizowanych w latach ubiegłych.

Cel Programu realizowany będzie poprzez pracę w nw. obszarach przy efektywnym wykorzystaniu zasobów instytucjonalnych w wybranych inicjatywach lokalnych:

- ***profilaktyki uniwersalnej*** – adresowanej do wszystkich mieszkańców, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- ***profilaktyki selektywnej*** – adresowanej do jednostki lub grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- ***profilaktyki wskazującej*** – adresowanej do osób i grup, które ujawniają pierwsze symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia.
- ***terapii*** – obejmuje osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniami.

2.Cele strategiczne

1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz integracji społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w

pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, których działalność służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów art. 13^1 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

ROZDZIAŁ IV

Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz sposób realizacji zadań.

Rada Gminy Rzewnie uchwala stosowną uchwałą sposób i realizację programu oraz zleca realizację programu Wójtowi Gminy Rzewnie.

1. Finansowanie

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Harmonogram

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 ma charakter ramowy. Realizacja programu wymaga corocznego szczegółowego określenia zadań - działań opracowanych w harmonogramie wraz z preliminarzem wydatków, który jako część integralna programu zostanie przyjęty uchwałą Rady Gminy Rzewnie.

3. Sposoby realizacji programu

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje Wójt Gminy Rzewnie za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rzewniu.
Koordynacją realizacji zadań będzie zajmował się sekretarz Komisji.
Do jego realizacji włączone zostały:
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzewniu
- Placówki Oświatowe,
- Policja,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Placówki Służby Zdrowia,

- Poradnie Specjalistyczne PCPR Maków Maz.,
- Sąd Rejonowy.

4. Monitorowanie

Monitoring poszczególnych zadań wynikających z realizacji programu będzie prowadzony na podstawie:

- wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,
- analizy danych na temat problemu alkoholowego w gminie,
- diagnozę zagrożeń społecznych,
- ankiet i sprawozdań z realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

5. Zasady Finansowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1) Za udział w posiedzeniu członkom komisji przysługuje wynagrodzenie miesięczne w kwocie 195 zł. brutto.

6. Postanowienia końcowe

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie rozwiąże wszystkich problemów dotyczących uzależnień. Jednakże założeniem Programu jest w jak największym stopniu ograniczenie zjawiska uzależnień i skutków wnikających z uzależnień.

Przedstawiony niniejszy Program jest kontynuacją i rozwinięciem działań prowadzonych na terenie gminy od kilku lat. Realizowanie tych działań wymaga zaangażowania wielu środowisk i grup społecznych, konsekwencji w długofalowych działaniach i wprowadzenia nowatorskich rozwiązań szczególnie w odniesieniu do pracy z dziećmi i młodzieżą. Efekty takiej pracy się są spektakularne ale na pewno drobnymi krokami podnoszą świadomość społeczeństwa oraz promują właściwe postawy młodych ludzi w perspektywie ich dorosłe życie.

HARMONOGRAM WYDATKÓW NA REALIZACJE
GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
W RZEWNIU NA 2019 ROK

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Osoby lub instytucje odpowiedzialne za realizację	Termin realizacji	Oczekiwane efekty	Preliminarz wydatków Szacunkowe koszty w zł
I.	Zwiększenie wiedzy społeczeństwa lokalnego na temat ryzyka szkód społecznych i zdrowotnych związanych ze spożyciem alkoholu jak i możliwości uzyskania pomocy.	1.Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego. Monitorowanie osób biorących udział w terapii odwykowej w systemie ambulatoryjnym i stacjonarnym. Współpraca z lekarzem rodzinnym w zakresie osób pijących ryzykownie i szkodliwie	Członkowie GKPiRPA	wg. potrzeb	Poprawa sytuacji w rodzinie poprzez zwiększenie liczby osób podejmujących dobrowolne leczenie od alkoholu Powstrzymanie zjawiska ryzykownego i szkodliwego spożywania napojów alkoholowych.	-
		2. Kierowanie osób nadużywających napojów alkoholowych na badania w przedmiocie uzależnienia. Opłata kosztów biegłych sądowych (psychologa i psychiatry) – orzekających w przedmiocie uzależnienia	Koordynator gminnego programu	wg. potrzeb	Terapia w ambulatoryjnym zakładzie lecznictwa odwykowego.	**1 000**
II.	Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;	1. Punkt informacyjny w ośrodku pomocy społecznej dla rodzin z problemem alkoholowym i ofiar przemocy.	Pracownicy socjalni	Cały rok	Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat zjawiska przemocy i alkoholizmu. Wsparcie dla ofiar przemocy.	-
		2. Budowanie lokalnej koalicji osób, służb, instytucji w sprawie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy przez kontynuowanie współpracy policji, OPS, ZI w Rzewniu, Gminnej Komisji PiRPA, szkół	Pr. socjalni OPS, członkowie ZI	Cały rok	Większa motywacja do podjęcia leczenia, zwłaszcza w rodzinach o niskich dochodach finansowych	**-**
		3. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy	Pr. socjalni OPS, członkowie ZI	Cały rok	Większa motywacja do podjęcia leczenia, zwłaszcza w rodzinach o niskich dochodach finansowych	**400**

		4.Kontynuowanie współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym w Rzewniu, OPS, policją, Gminną Komisją PiRPA w Rzewniu , szkołami i służbą zdrowia w zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty”	Pr. socjalni OPS, członkowie ZI	Cały rok	Większa motywacja do podjęcia leczenia, zwłaszcza w rodzinach o niskich dochodach finansowych	-
		5. Praca gminnej komisji : przyjmowanie zgłoszeń i podejmowanie czynności w przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art.24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,	Członkowie GKPiRPA	Cały rok	Poprawa sytuacji w rodzinach z problemem alkoholowym w związku z podejmowaniem leczenia odwykowe. Zmiany w negatywnych zachowaniach w sferze społecznej.	**11 700**
III.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych ,w szczególności dla dzieci, młodzieży i ich rodzin , w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych .	1. Realizowanie działań profilaktycznych na temat uzależnień w szkołach w formie programów profilaktycznych, pogadanek, prelekcji, warsztatów psycho-edukacyjnych, spektakli i koncertów profilaktycznych, przewozu dzieci i młodzieży w ramach realizacji w/w działań	Koordynator gminnego programu, Placówki oświatowe	wg. potrzeb	Zwiększenie przekonań normatywnych dzieci i młodzieży ograniczających sięganie po alkohol, wzmocnienie naturalnych potrzeb zdrowego życia, ograniczenie szkód związanych z nadużywaniem środków psychoaktywnych.	**8 000**
		2. Współpraca z rodzicami w zakresie budowania umiejętności wychowawczych w obszarze profilaktyki	Koordynator gminnego programu		Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat zjawiska przemocy i alkoholizmu.	-
		3. Prowadzenie akcji edukacyjnych dla mieszkańców gminy na temat alkoholu, narkotyków, papierosów i przemocy	Koordynator gminnego programu		Większa świadomość społeczeństwa w zakresie szkód i zagrożeń spowodowanych nadużywaniem alkoholu, narkotyków i palenia papierosów	**500**

4. Współudział w działaniach promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież; finansowanie konkretnych projektów i działań profilaktycznych, konkursów itp.	Placówki oświatowe.		Wzmocnienie naturalnych potrzeb zdrowego stylu życia.	**1 000**
5. Współudział w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach edukacyjnych związanych z problematyką uzależnień			Zwiększenie przekonań normatywnych dzieci i młodzieży ograniczających sięganie po alkohol, wzmocnienie naturalnych potrzeb zdrowego życia, ograniczenie szkód związanych z nadużywaniem środków psychoaktywnych.	**2 700**
6. Szkolenia dla członków gminnej komisji pirpa, pr. socjalnych i dla nauczycieli, pedagogów i innych osób realizujących programy profilaktyczne	Koordynator gminnego programu	Cały rok	Podniesienie umiejętności, kompetencji osób w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,.	**900**
7. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych	Koordynator gminnego programu	Cały rok	Podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie szkód i zagrożeń spowodowanych nadużywaniem napojów alkoholowych.	**1 000**
8.Działalność informacyjna i edukacyjna: - zakup materiałów profilaktycznych: prasa i książki specjalistyczne, broszury, plakaty, ulotki oraz inne materiały informacyjne i edukacyjne -zakup materiałów biurowych na potrzeby GKPiRPA	Koordynator gminnego programu	Cały rok	Podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie szkód i zagrożeń spowodowanych nadużywaniem napojów alkoholowych.	**600**
9.Dofinansowanie zajęć pozalekcyjnych promujących zdrowy styl życia.	Koordynator gminnego programu	Wg potrzeb	Zwiększenie przekonań normatywnych dzieci i młodzieży, rodziców, mieszkańców gminy ograniczających sięganie po alkohol, wzmocnienie naturalnych potrzeb zdrowego życia, ograniczenie szkód związanych z nadużywaniem środków psychoaktywnych**.**	**1 000**

		10.Dofinansowanie organizacji zawodów sportowych, imprez kulturalnych, rodzinnych, konkursów itp. 11.Dofinansowanie wyjazdów na basen.	Koordynator gm. programu Szkoły	wg. potrzeb	Możliwość realizacji przedsięwzięć. Zwiększenie sprawności fizycznej dzieci i młodzieży	**800** **3 500**
IV.	Koordynacja realizacji zadań problemowych.	Opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.	Koordynator pirpa Członkowie GKRPA	Cały rok	Zwiększenie skuteczności realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych. Modyfikowanie dotychczasowych rozwiązań w odniesieniu do zmieniających się potrzeb i możliwości.	**-**
		Zwrot kosztów podróży dla osób uczestniczących w szkoleniach, kursach, konferencjach problemowych.	Urząd Gminy	wg. Potrzeb	-	**200**
V.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	1. Dofinansowanie grupy AA.	GKRPA	wg potrzeb	Zwiększenie skuteczności oddziaływań społecznych .	**2 000**
VI.	Diagnoza zagrożeń społecznych	Opracowanie diagnozy zagrożeń społecznych.	GKRPA Instytucje wspomagające.	I kwartał.	Zwiększenie świadomości o istniejących zagrożeniach..	**2 700**
					OGOŁEM:	**38 000**

Przewodniczący
Rady Gminy Rzewnie
/-/Krzysztof Napiórkowski